

SIKKERHETS DATBLAD

Formalin 35%

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 09.10.2014

Revisjonsdato 04.01.2018

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Formalin 35%

Kjemisk navn Formaldehyd 34-50%, Metanol 3-15%

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Råstoff. Halvfabrikat. Polymerisering. Kjemisk syntese.

Bruk det frarådes mot Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

Bruk av kjemikalier, kommentarer Kun til yrkesmessig bruk.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Hjelle Kjemi AS

Postadresse C Sundtsg 65

Postnr. 5004

Poststed BERGEN

Land NORGE

Telefon 55231300

Telefaks 55560210

E-post fpost@hjelle-kjemi.no

Hjemmeside www.hjellekjemi.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: 22591300

Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

DPD/DSD, klassifisering, kommentarer	Giftig
CLP Klassifisering, kommentarer	Flam. Liq. 3; H226; Acute Tox. 3; H301; Acute Tox. 3; H311; Acute Tox. 2; H330; Eye Dam. 1; H318; Skin Sens. 1; H317; Muta. 2; H341; Carc. 1B; H350; STOT SE 1; H370; STOT SE 3; H335;
Tilleggsinformasjon om klassifisering	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)	
	
Sammensetning på merkeetiketten	Formaldehyd ...% $\geq 25 \leq 50$ %, Metanol $\geq 10 \leq 25$ %
Varselord	Fare
Faresetninger	H226 Brannfarlig væske og damp. H301 Giftig ved svelging. H311 Giftig ved hudkontakt. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H318 Gir alvorlig øyeskade. H330 Dødelig ved innånding. H341 Mistenkes å kunne gi genetiske skader. H350 Kan forårsake kreft. H370 Forårsaker organskader.
Sikkerhetssetninger	P235 Oppbevares kjølig. P271 Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P501 Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.
Farebeskrivelse	Giftig ved innånding, hudkontakt, og svelging. Giftig: fare for alvorlig varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging. Mulig fare for kreft (K3).

	Etsende. Fare for allergi ved hudkontakt. Høye konsentrasjoner kan utløse astmaanfall hos sensitive personer.
Andre farer	Ingen andre farer er kjent.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Formaldehyd ...%	CAS-nr.: 50-00-0 EC-nr.: 200-001-8 Indeksnr.: 605-001-00-5	Carc. 1B; H350 Muta. 2; H341 Acute Tox. 3; H331 Acute Tox. 3; H311 Acute Tox. 3; H301 Skin Corr. 1B; H314 Skin Sens. 1; H317	≥ 25 ≤ 50 %	
Metanol	CAS-nr.: 67-56-1 EC-nr.: 200-659-6 Indeksnr.: 603-001-00-X	Flam. Liq. 2; H225 Acute Tox. 3; H331 Acute Tox. 3; H311 Acute Tox. 3; H301 STOT SE 1; H370	≥ 10 ≤ 25 %	
Vann	CAS-nr.: 7732-18-5 EC-nr.: 231-791-2		40 -60 %	
Beskrivelse av blandingen	I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen øvrige bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.			
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Evakuer den tilskadekomne til et trygt sted så snart som mulig. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Sørg for åpne luftveier. Løs på trange klesplagg som snipp, slips, belte eller linning. La den tilskadekomne hvile i et godt ventilert område. Kontakt alltid lege ved ubehag, irritasjon eller andre vedvarende symptomer.
Innånding	Søk straks legehjelp. Flytt den eksponerte personen til frisk luft. Gi oksygen ved pustevansker. Kontakt om nødvendig Giftinformasjonen eller en lege.
Øyekontakt	Skyll med vann i 15 min. mens øyelokket løftes ,deretter transport til lege/ sykehus. Skylling under transport. Søk straks legehjelp. Vask med mye såpe og vann. Fjern forurensede klær og sko. Vask tilsølte klær grundig med vann før de tas av, eller bruk hansker. Fortsett å skylle i minst 10 minutter. Kjemiske brannsårl må alltid legebehandles så snart som mulig. Vask klærne før de brukes på ny. Rens skoene grundig før de brukes igjen. Kontakt lege ved irritasjon.

Svelging	Søk straks legehjelp. Vask munnen grundig med vann. Om stoffet er blitt svelget og den berørte personen er bevisst, gi små mengder vann å drikke. Ikke fremkall brekninger med mindre du er under veiledning av medisinsk kyndig personell. Hvis personen kaster opp, må hodet holdes lavt, så oppkastet ikke kommer i lungene. Kjemiske brannsårl må alltid legebehandles så snart som mulig.
----------	--

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Symptomatisk behandling
Generelle symptomer og virkninger	<p>I alle tilfeller av tvil, eller hvis symptomene vedvarer, kontakt lege. Giftig ved svelging. Giftig ved hudkontakt. Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Gir alvorlig øyeskade. Dødelig ved innånding. Mistenkes å kunne gi genetiske skader. Kan forårsake kreft. Forårsaker organskader.</p> <p>Øyekontakt: Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: smerte, tåreflod, rødhet.</p> <p>Innånding: Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: irritasjon i luftveiene, rennende øye, hoste, kvalme eller brekninger, hodepine, slapphet/tretthet, svimmelhet/vertigo, synsforstyrrelser, pustevansker eller kortpustethet.</p> <p>Hudkontakt: Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: smerte eller irritasjon, rødhet, det kan oppstå blemmer.</p> <p>Svelging: Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: magesmerter, kvalme eller brekninger, synsforstyrrelser hodepine, svimmelhet/vertigo, slapphet/tretthet, pustevansker eller kortpustethet.</p>
Akutte symptomer og virkninger	<p>Øyekontakt: Gir alvorlig øyeskade.</p> <p>Innånding: Dødelig ved innånding. Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Damp kan være irriterende for øyne og åndedrettssystem. Alvorlige virkninger kan være forsinket etter eksponering. Potensiale forsinkede effekter: kortpustethet/ pustevansker, lungeødem.</p> <p>Hudkontakt: Sterkt etsende. Giftig ved hudkontakt. Kan utløse en allergisk hudreaksjon.</p> <p>Svelging: Giftig ved svelging. Kan forårsake etseskader i munnen, halsen og magen.</p>

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	<p>Hvis det innåndes gasser fra produktet, kan evt. symptomer være forsinket. Dette opptrer ofte om natten og kan være uttrykk for et alvorlig astmaanfall eller lungeødem.</p> <p>Innleggelse på sykehus for observasjon og behandling kan være nødvendig.</p> <p>Behandling: Mageskylling. Administrer 100 ml av en løsning inneholdende 2% ammoniumkarbonat og 20% urea. Forebygging av lungeødem. Administrer 50 ml ren etanol i en drikkelig konsentrasjon.</p>
Medisinsk overvåking av forsinkede effekter	<p>Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående.</p> <p>Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv. Ved behov for medisinsk assistanse, ha beholderen og/eller etiketten tilgjengelig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.</p>

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Pulver, CO ₂ , alkoholskum eller vannspray (tåke).
Uegnede slokkingsmidler	Rettet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Brannfarlig væske og damp. Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne, med risiko for etterfølgende eksplosjon. Damp/gass er tyngre enn luft og vil spres langs bakken. Damper kan hope seg opp i lave eller innesluttete områder, bevege seg over store avstander til antenneskilder og flamme tilbake. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare.
Farlige forbrenningsprodukter	Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: Karbondioksid Karbonmonoksid

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Brannslukkere skal benytte egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som benyttes i modus for positivt trykk.
Brannslukningsmetoder	Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det ikke skaper risiko. Bruk vandusj til å kjøle ned brannutsatte beholdere.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Brannmannskaper skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, vernestøvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell
Annen informasjon	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Unngå kontakt med hud og øyne. Bruk personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8. Slå av alle tennkilder. Røyking forbudt. Sørg for god ventilasjon.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Slå av alle antenningskilder. Ingen bluss, røyking eller ild i fareområdet. Pust ikke inn damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr.
Verneutstyr	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Vernebriller mot kjemikaliesprut. Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. Kjemikaliebestandig vernedrakt. Bruk åndedrettsvern.

For innsatspersonell	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Se også avsnitt 5 ved brann. Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnede og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".
----------------------	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Hvis produktet forurenses innsjøer, elver eller avløp, informer relevante myndigheter i henhold til lokale bestemmelser. Relevante myndigheter kan f.eks være: Brannvesenet (110) eller Miljødirektoratet.
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Stopp lekkasjen hvis det er mulig uten risiko. Sperr av området for uvedkommende. Væsken må forhindres fra å komme ned i klokker, kjellere og arbeidsgroper. Området bør skumlegges for å hindre fordampning. (Alkoholresistent skum) Dampen kan danne eksplosiv og irriterende luftblanding, eventuell gassky bør spyles ned med vann. Samle opp søl med ikke brennbart absorberende materiale og overfør det til en tett beholder for oppsamling av brannfarlig avfall. Personell må bruke verneutstyr. Ved større utslipp varsles Statens Forurensningstilsyn eller nærmeste politimyndighet
Opprydding	<p>SMÅ UTSLIPP: Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Absorber med væskebindende materiale (sand, diatomitt, universal-absorbent), eller bruk utslippsutstyr.</p> <p>STØRRE UTSLIPP: Gå mot utslippet i medvind. Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. For å hindre avdampning kan skumlegging med alkoholresistent skum vurderes. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser. Forurenset oppsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet.</p>

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	For videre behandling av avfall se avsnitt 13. Se også avsnitt 7: Håndtering og lagring Se også avsnitt 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse.
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Pust ikke inn damp eller tåke. Må ikke svelges. Må bare
------------	---

anvendes på et godt ventilert sted. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Ikke gå inn i lagringsområder og avgrensede områder hvis de ikke er tilstrekkelig ventilert.

Beskyttelsestiltak

Tiltak for å hindre brann	Lagres og brukes adskilt fra varme, gnister, åpen ild eller noen annen antenneskilde. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. For å unngå brann eller eksplosjon, spre statisk elektrisitet under overføringen ved å jorde og sammenkoble beholderne og utstyret før materialet overføres.
Ytterligere informasjon	Personer med kjente hudproblemer skal ikke involveres i prosesser hvor dette produktet brukes.
Råd om generell yrkeshygiene	Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker. Ta av forurensede klær og verneutstyr før du går inn i områder der det spises.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i et isolert og godkjent område. Skal oppbevares atskilt fra uforenlige materialer (se avsnitt 10). Oppbevares innelåst.
Spesielle egenskaper og farer	En må unngå både kortvarig og langvarig eksponering for høye konsentrasjoner. Bruk avtrekk, god ventilasjon. Gassmaske med filter B eller friskluftmaske ved arbeidsoperasjoner som kan medføre fare for innånding av høye konsentrasjoner.
Forhold som skal unngås	Eliminer alle antenneskilder. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr. Holdes unna oksiderende materialer.

Betingelser for sikker oppbevaring

Tekniske tiltak og lagringsbetingelser	Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Oppbevar beholderen tett lukket og forseglet til alt er klart til bruk. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke oppbevares i umerkede beholdere. Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås.
Ytterligere informasjon om lagringsforhold	Seveso-direktivet – Rapporteringsterskler (i tonn) Navngitte stoffer Navn Meldings- og MAPPterskel Terskel for sikkerhetsrapport Formaldehydkons. >= 90% 5 50 Methanol 500 5000 Farekriterier Kategori Meldings- og MAPPterskel Terskel for sikkerhetsrapport H2: Akutt toksisitet 2, ved enhver innførselsmåte, eller akutt toksisitet 3, ved innånding 50 200 H3: STOT Enkeltstående eksponering 1 50 200 P5c: Brennbare væsker 2 og 3 som ikke kommer innunder P5a eller P5b 5000 50000 C2: Giftig 50 200
Lagringstemperatur	Verdi: 10 -20 °C

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Råstoff. Halvfabrikat. Polymerisering. Kjemisk syntese.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Formaldehyd ...%	CAS-nr.: 50-00-0		
Metanol	CAS-nr.: 67-56-1		
Annen informasjon om grenseverdier	<p>Formaldehyd CAS-nr.: 50-00-0 8 t. normverdi: 0,6 mg/m³ 8 t. normverdi: 0,5 ppm Norm år: 2017</p> <p>Metanol CAS-nr.: 67-56-1 8 t. normverdi: 130 mg/m³ 8 t. normverdi: 100 ppm Norm år: 2017 Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastslå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft – Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft – Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft – Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettledningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.</p>		

DNEL / PNEC

DNEL	<p>Referanse: Formaldehyd</p> <p>Kommentarer: Gruppe: Konsument</p> <p>Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Oral – Systemisk effekt</p> <p>Verdi: 4,1 mg/kg bw/dag</p> <p>Gruppe: Konsument</p> <p>Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Dermal – Lokal effekt</p> <p>Verdi: 120 µg/cm²</p> <p>Gruppe: Arbeidstaker</p> <p>Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Systemisk effekt</p> <p>Verdi: 9 mg/m³</p> <p>Gruppe: Arbeidstaker</p> <p>Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Innånding – Lokal effekt</p> <p>Verdi: 0,6 ppm</p> <p>Gruppe: Konsument</p> <p>Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Lokal effekt</p> <p>Verdi: 0,1 ppm</p> <p>Gruppe: Arbeidstaker</p> <p>Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Dermal – Systemisk effekt</p> <p>Verdi: 240 mg/kg</p> <p>Gruppe: Konsument</p> <p>Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Systemisk effekt</p>
------	---

Verdi: 2,6ppm
Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Dermal – Systemisk effekt
Verdi: 102 mg/kg bw/dag
Gruppe: Arbeidstaker
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Dermal – Lokal effekt
Verdi: 37µg/cm²
Gruppe: Arbeidstaker
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Lokal effekt
Verdi: 0,3ppm

Referanse: Metanol
Kommentarer: Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Dermal – Systemisk effekt
Verdi: 40 mg/kg bw/dag
Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Innånding – Lokal effekt
Verdi: 260 mg/m³
Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Oral – Systemisk effekt
Verdi: 8 mg/kg bw/dag
Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Innånding – Systemisk effekt
Verdi: 50 mg/m³
Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Dermal – Systemisk effekt
Verdi: 8 mg/kg bw/dag
Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Lokal effekt
Verdi: 260 mg/m³
Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Systemisk effekt
Verdi: 260 mg/m³
Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Dermal – Systemisk effekt
Verdi: 40 mg/kg bw/dag
Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Innånding – Systemisk effekt
Verdi: 260 mg/m³
Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Lokal effekt
Verdi: 50 mg/m³
Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Oral – Systemisk effekt
Verdi: 8 mg/kg bw/dag
Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Systemisk effekt
Verdi: 50 mg/m³
Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Dermal – Systemisk effekt
Verdi: 8 mg/kg bw/dag
Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Innånding – Lokal effekt

PNEC

Verdi: 50 mg/m³

Referanse: Eksponeringsvei: Saltvann
Verdi: 0.44 mg/l
Kommentarer: Vurderingsfaktorer.
Eksponeringsvei: Ferskvann
Verdi: 0,44 mg/l
Kommentarer: Vurderingsfaktorer.
Eksponeringsvei: Sediment i ferskvann
Verdi: 2.3 mg/kg dwt
Kommentarer: Likevektsdeling
Eksponeringsvei: Sediment i saltvann
Verdi: 2.3 mg/kg dwt
Kommentarer: Likevektsdeling
Eksponeringsvei: Renseanlegg STP
Verdi: 0.19 mg/l
Kommentarer: Vurderingsfaktorer
Eksponeringsvei: Jord
Verdi: 0.2 mg/kg dwt
Kommentarer: Likevektsdeling
Verdi: 4.44 mg/l
Kommentarer: Periodiske utslipp. Vurderingsfaktorer

Referanse: Metanol
Kommentarer: Eksponeringsvei: Jord
Verdi: 23,5 mg/kg dwt
Kommentarer: Likevektsdeling Vurderingsfaktorer
Eksponeringsvei: Renseanlegg STP
Verdi: 100 mg/l
Kommentarer: Vurderingsfaktorer
Eksponeringsvei: Ferskvann
Verdi: 154 mg/l
Kommentarer: Vurderingsfaktorer
Eksponeringsvei: Saltvann
Verdi: 15,4 mg/l
Kommentarer: Vurderingsfaktorer Likevektsdeling
Eksponeringsvei: Saltvann
Verdi: 1540 mg/l
Kommentarer: Vurderingsfaktorer
Kommentarer: Periodiske utslipp
Eksponeringsvei: Sediment
Verdi: 570,4 mg/kg dwt
Kommentarer: Likevektsdeling

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Bruk foreskrevet beskyttelsesutstyr. Øyedusj og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen.
Bruk prosess-kontroll for ikke å overskride adm.norm for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Se arbeidstilsynets bestillingsnr. 450 "prøvetaking av forurensning i arbeidsatmosfæren", eller EU-standard EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemiske midler.

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak

Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk prosessinnbygging, lokal avsugsventilasjon eller andre tekniske tiltak for å holde arbeidstakerenes eksponering for luftbårene forurensninger under anbefalte- eller lovbestemte eksponeringsgrenser.

De tekniske løsningene må også holde konsentrasjoner av gass, damp og støv under laveste eksplosjonsgrense. Bruk eksplosjonssikkert ventilasjonsutstyr. Følg de vanlige forholdsregler ved håndtering av kjemikalier. Bruk verneutstyr som oppgitt under. Sørg for at øyeskyllestasjoner og nøddusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Vernebriller og/eller ansiktsskjerm.

Egnet øyebeskyttelse

Bruk tettsittende vernebriller ved fare for sprut.

Øyevern, kommentarer

Beskrivelse: Vernebriller mot kjemikaliesprut.
Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Håndvern

Arbeidshansker av f.eks. butylgummi, nitrilgummi, vitongummi . Ved valg av verneutstyr må brukeren forsikre seg om at utsyret er av tilfredstillende kvalitet og i henhold til relevante standarder.

Hansketypen må være av motstandsdyktig materiale og man bør søke råd hos hanske leverandøren.

Egnede hansker

Bruk godkjente vernehansker. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter engjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.

Egnede materialer

Butylgummi. Nitrilgummi.

Gjennomtrengningstid

Verdi: 480 minutt(er)
Kommentarer: Beskyttelsesindex 6

Tykkelsen av hanskemateriale

Kommentarer: Butylgummi: 0.7 mm
Nitrilgummi: 0.4 mm

Håndvernsutstyr

Beskrivelse: Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. BEMERK: Ved utvalgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedsforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren.

Hudvern

Egnede verneklær	Bruk arbeidsklær med lange ermer. Anbefalt: Kjemikaliebestandig vernedrakt.
Verneklærnes nødvendige egenskaper	Vernetøyet skal omfatte antistatiske overaller, støvler og hansker for størst mulig beskyttelse mot statisk utladning
Anbefalt materiale(r)	Se Europeisk standard NS-EN 1149 for informasjon om material- og designkrav og testmetoder.
Anbefalte verneklær	Beskrivelse: Beskrivelse: Kjemikaliebestandig vernedrakt. Referanser til relevante standarder: EN 14605
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Egnet fottøy og eventuelt tilleggsvern for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk verneklær for beskyttelse mot enhver kontakt med stoffet.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet. Det anbefales bruk av følgende: Multi gass/damp- og partikkelfilter: Organiske stoffer (Type A) og sure gasser (Type E) og partikkelfilter. Øyevern Vernebriller og/eller ansiktsskjerm.
Åndedrettsvern nødvendig ved	Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet.
Anbefalt åndedrettsvern	Masketype: Selvstendig pusteapparat eller full ansiktsmaske. Beskrivelse: Langsiktig eksponering/høye konsentrasjoner

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak	Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Ta øyeblikkelig av alle forurensete klær, sko eller sokker. Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. Vask forurensete klær før de tas i bruk igjen.
--------------------------	---

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.
---------------------------------	---

Eksponeringskontroll

Eksponeringskontroll, kommentarer	Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.
-----------------------------------	--

Annen informasjon

Annen informasjon	Vask straks hud som er blitt våt eller tilsølt. Ta straks av alle klærne som er blitt
-------------------	---

våte eller tilsølt. Vask hender og ansikt ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalettet. Utslipp fra ventilasjon eller prosessanlegg bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske .
Farge	Fargeløs
Lukt	Irriterende ,skarp
Luktgrense	Verdi: 0,5 ppm
pH	Status: I handelsvare Verdi: 2,8 -4,0
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 92,6 °C
Flammepunkt	Verdi: 58 °C Kommentarer: Lukket kopp
Eksplisjonsgrense	Kommentarer: Eksplisjonsområde: 7 Vol % - 73 Vol %
Damptrykk	Kommentarer: Verdi: 3,8 kPa Kommentarer: (28.352 mm Hg) Temperatur: 20 °C
Damptetthet	Verdi: 1,04 Test referanse: 1.04 [Luft = 1]
Tetthet	Verdi: 1,07 g/cm ³ Temperatur: 20 °C
Løselighet i vann	Fullt blandbart med vann
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Løslig.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Verdi: 0,35
Selvantennelsestemperatur	Verdi: 430 °C
Viskositet	Verdi: 2,1 mPa.s Temperatur: 20 °C Type: Dynamisk

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	VOC innhold (Uten utelukkelse av volum): 50 % (vekt/vekt), 535 g/l
Kommentarer	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet

Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet

Polymeriserer ved temperaturer under anbefalt lagringstemperatur. Polymeren vil felle ut ved nedkjøling.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner

Reagerer eksotermt med: fenoler, aminer, Ammoniakk.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås

Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme). Beholdere må ikke utsettes for trykk, skjæres i, sveises, forsterkes, loddes, bores, knuses eller utsettes for varme eller antennelseskilder. Unngå oppsamling av dampene i trange eller innesluttede områder.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås

Reaktivt, eller uforenlig med følgende stoffer: Oksiderende materialer.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spalttningsprodukter

Det bør ikke dannes farlige nedbrytningsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet

Kommentarer: Komponent: Formaldehyd

Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LC50
Eksponeeringsvei: Innånding.
Varighet: 4 timer
Verdi: < 463 mg/l
Forsøksdyreart: Rotte
Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LD50
Eksponeeringsvei: Oral
Verdi: 460 mg/kg
Forsøksdyreart: Rotte
Type toksisitet: Kronisk
Testet effekt: LOAEL
Eksponeeringsvei: Oral
Varighet: 105 uke(r)
Verdi: 82 mg/kg
Forsøksdyreart: Rotte
Type toksisitet: Kronisk

Eksponeringsvei: Innånding (gass)

Metode: NOAEC

Varighet: 26 uke(r)

Verdi: 1 ppm

Forsøksdyreart: Rotte

Eksponeringsvei: Innånding (gass)

Metode: NOAEC

Varighet: 6 uke(r)

Verdi: 2 ppm

Forsøksdyreart: Rotte

Kommentarer: Sub-akutt

Eksponeringsvei: Innånding (gass)

Metode: LOAEC

Varighet: 6 uke(r)

Verdi: 6 ppm

Forsøksdyreart: Rotte

Kommentarer: Sub-akutt

Kommentarer: Komponent: Metanol

Type toksisitet: Akutt

Testet effekt: LC50

Eksponeringsvei: Innånding (damp)

Varighet: 4 time(r)

Verdi: 128,2 mg/l

Forsøksdyreart: Rotte

Type toksisitet: Akutt

Testet effekt: LD50

Eksponeringsvei: Dermal

Verdi: 17100 mg/kg

Forsøksdyreart: Kanin

Type toksisitet: Kronisk

Testet effekt: NOAEL

Eksponeringsvei: Oral

Varighet: 104 uke(r)

Verdi: 466 -529 mg/kg

Forsøksdyreart: Rotte

Kommentarer: Gjentatt dose

Type toksisitet: Kronisk

Testet effekt: NOEC

Eksponeringsvei: Innånding (damp)

Varighet: 12 måned(er)

Verdi: 0,13 mg/l

Forsøksdyreart: Rotte

Type toksisitet: Kronisk

Eksponeringsvei: Innånding (damp)

Metode: NOAEC

Varighet: 108 dag(er)

Verdi: 1,3 mg/l

Forsøksdyreart: Rotte

Kommentarer: Vedvarende

Type toksisitet: Kronisk

Eksponeringsvei: Innånding (damp)

Metode: NOAEC
 Varighet: 17 dag(er)
 Verdi: 1,33 mg/l
 Forsøksdyreart: Rotte
 Test referanse: 22.7 timer per dag
 Kommentarer: Vedvarende

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Dampene kan gi alvorlig irritasjon av luftveier eller lunger. Høye konsentrasjoner kan gi lungeødem. Akutt irritasjon i øynene ved innånding av gass/damp. Gass eller damp er helseskadelig ved høye konsentrasjoner eller langvarig påvirkning.
Hudkontakt	Etsende og fare for utvikling av allergisk eksem. Kan gi kontakt allergi. Gjentatt hudkontakt kan gi oppsprukket og misfarget hud.
Øyekontakt	Etsende. Damp eller sprut kan gi alvorlige øyeskader, nedsatt syn eller synstap. Kan medføre fullstendig tap av synet..
Svelging	Giftig ved svelging. Kan gi alvorlig indre skade. Tas opp i mage- tarmsystemet. Brytes ned til maursyre. Kan forårsake etseskader i munn og svelg. Svelging kan forårsake bevisstløshet, blindhet, evnt. død.
Estimater over akutt toksisitet, blanding	Eksponeeringsvei: Oral Type: ATE verdi Verdi: 200 mg/kg Eksponeeringsvei: Dermal Type: ATE verdi Verdi: 600 mg/kg Eksponeeringsvei: Innånding (damp) Type: ATE verdi Verdi: 20 mg/l
Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Dødelig ved innånding. Giftig ved svelging. Giftig ved hudkontakt.
Hudetsing / hudirritasjon, annen informasjon	Formaldehyd: Etsende. Metanol: Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.
Øyeskade eller irritasjon, annen informasjon	Formaldehyd: Gir alvorlig øyeskade. Metanol: Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.
Luftveissensibilisering, annen informasjon	Formaldehyd: Irriterer luftveiene.
Hudsensibilisering, ytterligere informasjon	Formaldehyd: Irritasjonsfremmende
Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Generelt	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Innånding	Dødelig ved innånding. Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Damp kan være irriterende for øyne og åndedrettssystem. Alvorlige virkninger kan være forsinket etter eksponering. Potensielle forsinkede effekter: kortpustethet/pustevansker, lungeødem. Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som

	irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden.
Hudkontakt	Sterkt etsende. Giftig ved hudkontakt. Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Etter sensibilisering kan det oppstå en alvorlig allergisk reaksjon når personen eksponeres for svært små nivåer.
Øyekontakt	Gir alvorlig øyeskade.
Svelging	Giftig ved svelging. Kan forårsake etseskader i munnen, halsen og magen.
Allergi	Fare for allergisk eksem. Personer som er disponert for allergi, bør utvise forsiktighet ved hudkontakt på grunn av fare for utvikling av eksem. Irritasjonseksem vil også disponere for allergi og bør derfor forebygges.
Kroniske effekter	Fare for kroniske effekter. Unngå gjentatt eksponering.
Arvestoffskader	Formaldehyd: Genetisk toksisitet: Positiv. Metanol: Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnseller, klassifisering	Mistenkes for å kunne forårsake genetiske skader.
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Kan forårsake kreft. Risikoen for kreft avhenger av eksponeringstiden og -graden. Formaldehyd er klassifisert som kreftfremkallende i kategori 1B (Stoffer som antas å kunne gi kreft hos mennesker). Klassifiseringen beror på dyreforsøk som viser kreftfremkallende egenskaper (kreft i neselimplinnen hos forsøksdyr) samt erfaringer fra yrkesmessig bruk som gir misstanke om økt risiko for kreft i nese/svelg, uten at dette er entydig bevist. Dyreforsøk har vist at kreftrisiko er sterkt knyttet til gjentatte høye doser av formaldehyd, med en terskeeffekt ved 2 ppm. Dette har gitt grunnlag for å angi en grenseverdi (DNEL) for yrkesmessig bruk på 0,3 ppm. Eksponering under denne grenseverdien gir liten eller ingen risiko for helseskade.
Reproduksjonsskader	Formaldehyd: Det er ikke holdepunkter for skadelige virkninger av formaldehyd på embryo eller på foetal utvikling ved doser som gir lokal virkning hos mødrene og sekundært nedsatt kroppsvekt og vekst. Metanol: Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.
Vurdering av reproduksjonstoksicitet, klassifisering	Formaldehyd: Det er ikke forventet at formaldehyd når forplantningsorganer og det er ikke holdepunkter for virkning på fertilitet eller testikler hos forsøksdyr etter langtids eksponering ved svelging eller innånding. Metanol: Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.
Spesifikk målorgantoksicitet - enkelteksponering, testresultater	Kommentarer: Fare for kroniske effekter. Unngå gjentatt eksponering.
Spesifikk målorgantoksicitet - enkelteksponering, menneskelig erfaring	Navn på produkt/bestanddel Kategori Eksponeringsvei Målorganer Formaldehyd Kategori 3 Ikke anvendelig. Irritasjon i luftveiene Metanol Kategori 1 Alle Sentralnervesystem (CNS) og synsnerven.
Spesifikk målorgantoksicitet - gjentatt eksponering, testresultater	Kommentarer: Giftinformasjonssentralen: tlf.22591300
Aspirasjonsfare, kommentarer	Absorpsjon : Formaldehyd finnes naturlig i stoffskiftet både hos mennesker og dyr. Ved innånding blir formaldehyd tatt opp i den øvre delen av luftveiene, området for første kontakt. Området for opptak hos ulike arter er bestemt av nesens anatomi, slimlaget og rensmekanismer. Det totale opptaket gjennom nesen ved

luftpassasje under hvile er beregnet til å være 90% hos rotter, 67% hos aper og 76% hos mennesker. Det fysiologiske (naturlige) nivå av formaldehyd i blodet hos mennesker og forsøksdyr er ikke økt etter eksponering ved innånding på grunn av den hurtige oksidasjonen til maursyre og reaktiviteten på området for første kontakt. Ved svelging blir formaldehyd hurtig og nærmest fullstendig tatt opp fra mage-tarm systemet hos rotter og mus.

Ved hudkontakt hos rotter og hamster tas ca 40% av tilført formaldehyd opp, hos aper er opptaket 15%.

Metabolisme : Formaldehyd reagerer spontant og ikke-enzymatisk med glutation og danner Shydroksymetylglutation. Ved tilstedeværelse av NAD⁺, kan S-hydroksymetylglutation bli omdannet til formylglutation katalysert av formaldehyd dehydrogenase (FAD). Ved tilstedeværelse av vann, kan formylglutation bli spaltet av S-formylglutation hydrolase til glutation og maursyre. Maursyre kan bli utskilt som sitt natriumsalt gjennom urin eller bli oksidert til CO₂ og utåndet. Som format er et opptak i karbon-1-metabolismen også mulig. Eliminering : Ved innåndingsstudier hos rotter ved bruk av C14-merket formaldehyd ble 40% av tilført radioaktivitet utskilt i løpet av de følgende 70 timene gjennom utånding, 17% gjennom urin og 5% gjennom avføring. Ved svelging viser det seg at ca. 60% avtilført radioaktivitet ble utåndet som CO₂ innen 12 timer etter sondetilførsel, og bare små mengder ble utskilt via urin og avføring.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: magesmerter, kvalme eller brekninger, synsforstyrrelser, hodepine, svimmelhet/vertigo, slapphet/tretthet, pustevansker eller kortpustethet.
I tilfelle hudkontakt	Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: smerte eller irritasjon, rødhet, det kan oppstå blemmer.
I tilfelle innånding	Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: irritasjon i luftveiene, rennende øye, hoste, kvalme eller brekninger, hodepine, slapphet/tretthet, svimmelhet/vertigo, synsforstyrrelser, pustevansker eller kortpustethet.
I tilfelle øyekontakt	Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: smerte, tåreflod, rødhet.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk toksisitet, fisk	Kommentarer: Komponent: Formaldehyd Toksitet typen: Akutt Verdi: 6,7 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Eksponeringstid: 96 time(r) Art: Stripet havabbor (<i>Morone saxatilis</i>) Kommentarer: Statisk. Ferskvann.
	Komponent: Metanol Toksitet typen: Akutt Verdi: 15400 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Eksponeringstid: 96 time(r) Art: Blågjellet solabbor (<i>Lepomis macrochirus</i>)

	Kommentarer: Gjennomstrømming. Ferskvann.
Akvatisk toksisitet, alge	<p>Kommentarer: Komponent: Formaldehyd Verdi: 4,89 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 72 time(r) Art: Grønn alge (Scenedesmus subspicatus) Kommentarer: Ferskvann.</p> <p>Komponent: Metanol Verdi: 22000 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 96 time(r) Art: Selenastrum capricornutum Kommentarer: Statisk. Ferskvann.</p>
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	<p>Kommentarer: Komponent: Formaldehyd Toksisitet typen: Akutt Verdi: 5,8 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia pulex Kommentarer: Ferskvann.</p> <p>Komponent: Metanol Toksisitet typen: Akutt Verdi: > 10000 mg/l Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna Kommentarer: Statisk. Ferskvann.</p>
Giftighet for bakterier	<p>Kommentarer: Komponent: Metanol Verdi: 8800 mg/l Effektdose konsentrasjon: IC50 Eksponeeringstid: 24 time(r) Art: Nitrosomonas sp. Kommentarer: Statisk. Ferskvann,</p>
Økotoksisitet	<p>Formaldehyd: Giftig for vannlevende organismer. Metanol: Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.</p>

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Lett biologisk nedbrytbart.
Biologisk nedbrytbarhet	<p>Kommentarer: Komponent: Formaldehyd Verdi: 100 % Test referanse: Anaerobisk slam Kommentarer: Anaerobisk bionedbrytning Testperiode: 4 dag(er) Verdi: 99,5 % Metode: OECD 303 A Kommentarer: Nedbryting Type: Aktivert slam. Industriell. Tilpasset.</p>

	<p>Testperiode: 160 dag(er) Verdi: 97 % Metode: OECD 301 C Kommentarer: TOC fjerning</p> <p>Testperiode: 14 dag(er) Verdi: 90 % Metode: OECD 301 D Kommentarer: 30 mg/l O2 forbruk</p> <p>Testperiode: 28 dag(er)</p>
	<p>Komponent: Metanol Verdi: 83 -91 % Test referanse: Ferskvann Sediment Kommentarer: Lett biologisk nedbrytbart Testperiode: 3 dag(er)</p>
Fotolyse	<p>Verdi: 50 % Kommentarer: 17,2 dager. Komponent: Metanol</p>
Biologisk oksygenforbruk (BOD)	<p>Kommentarer: Komponent: Metanol Verdi: 71 -83 % Metode: BOD/ThOD Test referanse: Spillvann Kommentarer: Lett Testvarighet: 5 dag(er)</p>
	<p>Verdi: 69 -97 % Metode: O2 forbruk Test referanse: Saltvann Testvarighet: 5 dag(er)</p>
	<p>Verdi: 53,4 % Testvarighet: 5 dag(er)</p>
	<p>Verdi: 46,3 % Testvarighet: 5 dag(er)</p>

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Formaldehyd: Lett biologisk nedbrytbart.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	<p>Kommentarer: Komponent: Formaldehyd Verdi: 0,396 Kommentarer: LogPow: 0,35</p>
	<p>Komponent: Metanol Verdi: < 10 Kommentarer: LogPow: -0.77</p>
Bioakkumuleringsevne, vurdering	Ingen bioakkumulering er forventet.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Lett løselig i vann.
-----------	----------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT.
vPvB vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
---	--

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Destruer i samsvar med regelverk fra lokale myndigheter. Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering. Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Damper fra produktrester kan danne svært brennbar eller eksplosiv atmosfære inne i beholderen. Ikke skjær, sveis eller slip brukte beholdere uten at de først har vært grundig rengjort på innsiden.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 070199 avfall som ikke er spesifisert andre steder Klassifisert som farlig avfall: Ja
Nasjonal avfallsgruppe	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjef/Miljødirektoratet. Konf. forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 02.02.09.
Annen informasjon	Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Avfallsnummer : 7042

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	1198
IMDG	1198
ICAO/IATA	1198

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	FORMALDEHYDE SOLUTION, FLAMMABLE
ADR/RID/ADN	FORMALDEHYDLØSNING, BRANNFARLIG
IMDG	FORMALDEHYDE SOLUTION, FLAMMABLE
ICAO/IATA	FORMALDEHYDE SOLUTION, FLAMMABLE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	3 (8)
Klassifiseringskode ADR/RID/ADN	FC
Tilleggsrisiko ADR/RID/ADN	(8)
IMDG	3 (8)
Tilleggsrisiko IMDG	(8)
ICAO/IATA	3 (8)
Tilleggsrisiko ICAO/IATA	(8)

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag eller i grunnvann.
-------------	--

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Se avsnitt 10/11. Transport innenfor brukerens anlegg: Produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.
--------------------------	---

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Produktnavn	FORMALDEHYDE SOLUTION, FLAMMABLE
-------------	----------------------------------

Andre relevante opplysninger

Fareseddel ADR/RID/ADN	3+8
Fareetikett IMDG	3+8
Etiketter ICAO/IATA	3+8
Andre relevante opplysninger	Se transportuhellskort/skriftelige instruksjoner. (www.DSB.no).

ADR/RID Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	D/E
Transport kategori	3
Farenr.	38
Andre relevante opplysninger ADR/RID	38

IMDG Annen informasjon

EmS	F-E, S-C
Begrenset kvantum	5 L

ICAO/IATA Annen informasjon

Andre relevante opplysninger ICAO/IATA	Unngå kontakt med hud og øyne. Unngå innånding av damper.
--	---

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

lover og forskrifter	<p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 22. desember 2014 nr.1885. Prioritetsliste/Unntaksliste/ Godkjenningsliste. Produsent/ importør. Forskrift om farlig avfall (2009). Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. ADR/RID 2017 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods. Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008. Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).</p>
Kommentarer	<p>Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.</p>

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	<p>Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.</p>
Ytterligere regulatorisk informasjon	<p>Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.</p>

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	<p>Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til</p>
----------------------------	--

	spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H301 Giftig ved svelging. H311 Giftig ved hudkontakt. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H331 Giftig ved innånding. H341 Mistenkes å kunne gi genetiske skader . H350 Kan forårsake kreft . H370 Forårsaker organskader
Siste oppdateringsdato	24.01.2018
Versjon	7
Kommentarer	<p>Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt</p> <p>her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Reach nr.: Registreringsnummeret er ikke tilgjengelig for dette produktet eller bruken av dette er unntatt i henhold til §2 i forordning (EU) nr. 1907/2006 om REACH, årlige volum i tonn krever ikke registrering eller registreringen er forutsatt for en senere registreringsdato.</p> <p>Pre-registrering: Det bekreftes at alle registreringspliktige substanser i dette produktet er Pre-registrert i henhold til ECHA.</p> <p>Det er foretatt endringer i følgende punkter siden siste revisjon: Sikkerhetsdatabladets utsende og punkter er endret med tanke på REACH/CLP. Det er derfor endringer i alle punkter siden siste revisjon.</p>